

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κείμενο 1

Η Ελένη, ο Γιώργος, ο Νίκος και η Κατερίνα είναι φίλοι και φοιτητές στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης. Οι δε γονείς τους είναι Έλληνες από την Κωνσταντινούπολη. Συναντάμε την παρέα στο κυλικείο του Πανεπιστημίου.

- Γιώργος: Ελένη, έχεις επισκεφτεί ποτέ την Κωνσταντινούπολη;
 Ελένη: Ναι, αλλά ήμουν πολύ μικρή και δεν θυμάμαι τίποτα σχεδόν, εσύ;
 Γιώργος: Ναι, αρκετές φορές. Η Κωνσταντινούπολη είναι η μεγαλύτερη πόλη της Τουρκίας. **Υπήρξε** πρωτεύουσα της Βυζαντινής, της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και της Τουρκικής Δημοκρατίας.
 Κατερίνα: Κι εγώ έχω ταξιδέψει πολλές φορές στην Κωνσταντινούπολη. Αυτό που μου **έκανε** μεγάλη εντύπωση είναι ότι η παλιά πόλη βρίσκεται σε μια τριγωνική χερσόνησο ανάμεσα στην Ευρώπη και την Ασία.
 Ελένη: Δηλαδή η Κωνσταντινούπολη είναι η γέφυρα που ενώνει την Ευρώπη και την Ασία.
 Κατερίνα: Ακριβώς έτσι είναι, όπως τα λες! Μόνο που άλλες φορές **χρησίμευε** για να ενώνει τους ανθρώπους και άλλες **έπαιξε** το ρόλο του **φράγματος** και τους **χώριζε**. **Πρωτεύον** στοιχείο για την ιστορική πορεία της πόλης είναι ότι για 2.500 χρόνια υπήρξε το επίκεντρο θρησκευτικών, πολιτιστικών, πολιτικών και ιδεολογικών

- αντιπαραθέσεων. Εξαιτίας της περίοπτης γεωγραφικής της θέσης αποτέλεσε μια από τις επίζηλες πόλεις του κόσμου.
- Νίκος: Και το όνομα «Βυζάντιο», πώς προήλθε;
- Γιώργος: Χμ! Υπάρχουν διάφορες μαρτυρίες. Σύμφωνα με τις διηγήσεις του πατέρα μου, ίσως η ονομασία προέρχεται από τον Βύζαντα, ο οποίος σύμφωνα με την παράδοση ήταν αρχηγός των Ελλήνων από τα Μέγαρα. Αυτοί, αφού απέσπασαν τη χερσόνησο από τον έλεγχο ποιμενικών θρακικών φυλών, έχτισαν την πόλη γύρω στο 657 π.Χ.
- Ελένη: Καλέ, τι ενδιαφέροντα είναι όλα αυτά τα στοιχεία! Παιδιά, μας έχετε γοητεύσει! Ο Νίκος κι εγώ είμαστε πράγματι ευγνώμονες για όλες τις πολύτιμες γνώσεις που μας προσφέρετε!
- Νίκος: Έλα, Ελένη. Μην τους πειράζεις. Συνέχισε, Γιώργο! Μην την ακούς.
- Γιώργος: Συνεχίζω ακάθεκτος! Μου φαίνεται ότι παλιά ονομαζόταν και «Νέα Ρώμη», αλλά δεν θυμάμαι ποιος την ονόμασε έτσι.
- Κατερίνα: Ο Μέγας Κωνσταντίνος, όταν το 330 μ.Χ. την ανακήρυξε πρωτεύουσα του κράτους του. Τα νομίσματα, όμως, εξακολουθούσαν να φέρνουν τη σφραγίδα «Βυζάντιο», μέχρις ότου ο αυτοκράτορας διέταξε να κοπούν νομίσματα με τη νέα ονομασία της πόλης.
- Ελένη: Λοιπόν παιδιά, νιώθω πολύ υποχρεωμένη για όλες αυτές τις πληροφορίες, που αποκόμισα και, για να μη θεωρηθώ αγνώμων, θα κεράσω τους καφέδες.

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- φράγματος: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (το φράγμα)
- πρωτεύον: επίθετο γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (πρωτεύων, -ουσα, -ον)
- αντιπαραθέσεων: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης γενικής (η αντιπαραθέση)
- αποτέλεσε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, φωνής ενεργητικής (αποτελώ)
- περίοπτης: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (περίοπτος, -η, -ο)
- επίζηλες: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (επίζηλος, -η, -ο)

- μαρτυρίες: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η μαρτυρία)
- απέσπασαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, φωνής ενεργητικής (αποσπώ)
- ποιμενικών: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης γενικής (ποιμενικός, -ή,-ό)
- ευγνώμονες: επίθετο, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ευγνώμων, -ων,-ον)
- ακάθεκτος: επίθετο, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ακάθεκτος, -η,-ο)
- ανακήρυξε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, φωνής ενεργητικής (ανακηρύσσω)
- αποκόμισα: ρήμα, α' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, φωνής ενεργητικής (αποκομίζω)
- αγνώμων: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (αγνώμων, -ων,-ον)

Επεξεργασία κειμένου 1

Σωστό ή Λάθος;

1. Η Ελένη έχει επισκεφθεί πολλές φορές την Κωνσταντινούπολη.
2. Η παλιά πόλη βρίσκεται σε μια τριγωνική χερσόνησο.
3. Το ιστορικό παρελθόν της Κωνσταντινούπολης δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον.
4. Ο Μέγας Κωνσταντίνος ονόμασε την Κωνσταντινούπολη «Νέα Ρώμη».
5. Η Ελένη κερνάει τους καφέδες σε όλους.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 1**Επίλεξε το σωστό.**

1. Το ..... παράγει ηλεκτρικό ρεύμα για όλη την περιοχή.
α. λιμάνι   β. φράγμα   γ. στοιχείο
2. Η Ελλάδα ..... μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
α. αποτελεί   β. γίνεται   γ. υπήρξε
3. Οι ηθοποιοί ..... το θερμό χειροκρότημα των θεατών.
α. έσπασαν   β. διέσπασαν   γ. απέσπασαν
4. Θεωρούνται ..... εκείνοι που είναι αχάριστοι προς τον ευεργέτη τους.
α. άσχετοι   β. απρόσεχτοι   γ. αγνώμονες
5. Η κυβέρνηση συνεχίζει ..... την οικονομική πολιτική της.
α. αδιάφορη   β. ακάθεκτη   γ. ανήμπορη

Κείμενο 2

Η παρέα των τεσσάρων φοιτητών αποφάσισε να κάνει ένα ταξίδι στην Κωνσταντινούπολη, ώστε όλοι να γνωρίσουν τον τόπο προέλευσης των γονιών τους. Η πιο **ενδιαφέρουσα** εκκλησία στην Κωνσταντινούπολη είναι ο ναός της Αγίας Σοφίας. Είναι η μεγαλύτερη και η πιο φημισμένη εκκλησία, που **ανεγέρθηκε** από τους Βυζαντινούς. Η ανέγερση αυτής της αξιοθαύμαστης εκκλησίας άρχισε το 532 μ.Χ. από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό και για την **αποπεράτωσή** της χρειάστηκαν έξι χρόνια. Ο Ιουστινιανός φρόντισε να την **κοσμήσει** με τα πολυτιμότερα υλικά και **δαπάνησε** μυθικά ποσά για το έργο. Οι δυο σπουδαίοι αρχιτέκτονες που **ανέλαβαν** αυτό το έργο ήταν ο Ανθέμιος και ο Ισιδωρος από την Ελληνική Ιωνία. Μελέτησαν και **αξιολόγησαν** κάθε αρχιτεκτονική λεπτομέρεια με τολμηρούς και σοφούς υπολογισμούς, έτσι ώστε το έργο αυτό της Αγίας Σοφίας να **αντανακλά** το μεγαλείο, την **κομψότητα** και την αρχιτεκτονική χάρη της πατρίδας τους.

Το εξωτερικό της Αγίας Σοφίας διακρίνεται για **το κάλλος** και την τέχνη του. Πρόκειται για ένα κτήριο περιτριγυρισμένο από τοίχους μεγάλου πάχους και στην κορυφή του κάθεται ένας βαρύς **τρούλος**, που απέχει από τη γη πενήντα μέτρα. Αυτό, όμως, που περισσότερο **καθιερώνει** την Αγία Σοφία ως ένα από τα πιο αξιολογότερα δημιουργήματα στην Κωνσταντινούπολη, είναι οι **θησαυροί** που βρίσκονται στο εσωτερικό της.

Στην εσωτερική πόρτα του **γάρθηκα**, ο Λυτρωτής με κατάλευκο μεταξωτό μανδύα κάθεται μεγαλοπρεπής στον θρόνο του. Στα πόδια του γονατισμένος ο αυτοκράτορας με τη βασιλική πορφύρα προσεύχεται ταπεινός. Το εσωτερικό της εκκλησίας τέμνεται από μια μακριά σειρά κιόνων από πορφυρένια μάρμαρα, στεφανωμένων με λευκά κιονόκρανα.

Η εκκλησία της Αγίας Σοφίας αποτέλεσε τη μητρόπολη της Ορθοδοξίας και το θρησκευτικό κέντρο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- ανεγέρθηκε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, μεσοπαθητικής φωνής (ανεγείρομαι)
- αποπεράτωση: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η αποπεράτωση)
- ανέλαβαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, φωνής ενεργητικής (αναλαμβάνω)
- αξιολόγησαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής φωνής ενεργητικής, (αξιολογώ)
- αντανακλά: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, έγκλισης οριστικής, φωνής ενεργητικής (αντανακλώ)
- κομψότητα: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η κομψότητα)
- κάλλος: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το κάλλος)
- τρούλος: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο τρούλος)
- καθιερώνει: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (καθιερώνω)
- θησαυρός: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο θησαυρός)
- νάρθηκα: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (ο νάρθηκας)

Επεξεργασία κειμένου 2**Σωστό ή Λάθος;**

1. Ο Ιουστινιανός ανέλαβε την ανέγερση του ναού της Αγίας Σοφίας.
2. Ο Ανθέμιος και ο Ισίδωρος πλήρωσαν μυθικά ποσά για την ανέγερση του ναού της Αγίας Σοφίας.
3. Ο βαρύς τρούλος καθιερώνει την Αγία Σοφία ως ένα από τα αξιολογότερα δημιουργήματα στην Κωνσταντινούπολη.
4. Στην πόρτα του νάρθηκα κάθεται ο αυτοκράτορας.
5. Η εκκλησία της Αγίας Σοφίας αποτέλεσε το κέντρο της Ορθοδοξίας.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 2**Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης.**

(ανέγειρε, αποπεράτωση, κάλλος, καθιέρωσε, αντανακλά)

1. Μετά την ..... των σπουδών του υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία.
2. Το υπουργείο ..... νέο δικαστικό μέγαρο.
3. Η λίμνη ..... τις ακτίνες του ήλιου.
4. Οι επισκέπτες θαυμάζουν το ..... των μνημείων.
5. Η παράδοση ..... τα πανηγύρια σε πολλά χωριά της Ελλάδας.

Κείμενο 3 - Πολιτισμός

Η Κωνσταντινούπολη είχε πάντα εξέχουσα θέση στην ιστορική διαδρομή του Ελληνισμού. Η γεωγραφική τοποθεσία της την καθιστά ενδιαφέρουσα για το στρατιωτικό αλλά και εμπορικό έλεγχο των Στενών, της Μαύρης θάλασσας και της Ασίας.

Η παρουσία τόσο σημαντικών μνημείων δείχνει το διαρκές μεγαλείο της Πόλης. Ακόμα και σήμερα, που δεν είναι πια η πρωτεύουσα της Τουρκίας, αποτελεί σημαντικότερο θρησκευτικό κέντρο, αφού εκεί στεγάζεται το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ο Ελληνισμός είναι ευγνώμων για το ρόλο που ανέκαθεν έπαιξε ο θεσμός του Πατριαρχείου.

Εξάλλου κατά τη διάρκεια της Ρωμαϊκής Ανατολικής Αυτοκρατορίας (330-1453), η Κωνσταντινούπολη ήταν κέντρο σπουδών για όλη την Ανατολική Ευρώπη, την Ασία και τη Νότια Ιταλία.

Από την Κωνσταντινούπολη, από τη γειτονιά του Φαναρίου, κατάγονταν εξέχουσες οικογένειες που κατείχαν μεγάλα αξιώματα στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες και αργότερα συμμετείχαν στην πολιτική ζωή της ελεύθερης Ελλάδας.

Επεξεργασία κειμένου 3

Σωστό ή Λάθος;

1. Η Κωνσταντινούπολη δεν είχε μεγάλη σημασία για τον Ελληνισμό.
2. Η γεωγραφική θέση της την καθιστά δυνατή σε στρατιωτικό και εμπορικό επίπεδο.
3. Ο Ελληνισμός εκτιμά ιδιαίτερα το ρόλο του Οικουμενικού Πατριαρχείου.
4. Η Κωνσταντινούπολη αποτέλεσε κέντρο σπουδών μόνο κατά την Τουρκοκρατία.
5. Το Φανάρι είναι μια σημαντική οικογένεια της Πόλης.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία****Αύξηση**

Όσα ρήματα αρχίζουν από σύμφωνο παίρνουν μπροστά από το θέμα, στον παρατατικό και τον αόριστο της οριστικής ένα **-ε-**. Αυτό το **-ε-** λέγεται αύξηση και οι ρηματικοί τύποι που το παρουσιάζουν λέγονται αυξημένοι τύποι.

Η αύξηση μένει πάντοτε, όταν τονίζεται: έδεσα, έγγραψε, έλεγες.
Όταν το **-ε-** είναι άτονο, δεν εμφανίζεται: γράφαμε, λέγατε, πηγαίνατε.

Γενικά τα δισύλλαβα ρήματα παίρνουν το **-ε-**, τα τρισύλλαβα ή πολυσύλλαβα δεν το παίρνουν: μένω, έμενα, έμεινα/ γράφω, έγγραφα, έγγραψα/ νομίζω, νόμιζα, νόμισα/ πληρώνω, πλήρωνα, πλήρωσα.

Μερικά ρήματα παίρνουν αύξηση **-η-** αντί **-ε-**: θέλω-ήθελα/ ξέρω-ήξερα

Μερικά ρήματα με πρώτο συνθετικό λέξεις όπως *πολύ, πάρα, καλά, κακά* παίρνουν την τονισμένη αύξηση στην αρχή του δεύτερου συνθετικού. Η αύξηση αυτή λέγεται **εσωτερική αύξηση**.

Παράδειγμα: Ήθελε και παραήθελε.
Δεν τον πολυέβλεπαν τελευταία στη γειτονιά.

Εσωτερική αύξηση παίρνουν και μερικοί τύποι λόγιων ρημάτων, σύνθετων με πρόθεση.

Παράδειγμα: Δεν ενέκριναν τη συμπεριφορά του.
Δεν με ενδιέφερε καθόλου η άποψή του για το πρόγραμμα.

Και η εσωτερική διατηρείται μόνο όταν είναι τονισμένη: πολυέβλεπα, πολυέβλεπες, αλλά πολυβλέπαμε, πολυβλέπατε.

Τα επίθετα σε -ων, -ουσα, -ον

Τα επίθετα σε -ων, -ουσα, -ον είναι «απολιθώματα» των ενεργητικών μετοχών του ενεστώτα των αρχαίων ελληνικών, με μερικές αλλαγές, και κλίνονται ως εξής:

ενικός αριθμός

	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
ονομαστική	ενδιαφέρων	ενδιαφέρουσα	ενδιαφέρον
γενική	ενδιαφέροντος	ενδιαφέρουσας	ενδιαφέροντος
αιτιατική	ενδιαφέροντα	ενδιαφέρουσα	ενδιαφέρον
κλητική	ενδιαφέρων	ενδιαφέρουσα	ενδιαφέρον

πληθυντικός αριθμός

	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
ονομαστική	ενδιαφέροντες	ενδιαφέρουσες	ενδιαφέροντα
γενική	ενδιαφερόντων	ενδιαφερουσών	ενδιαφερόντων
αιτιατική	ενδιαφέροντες	ενδιαφέρουσες	ενδιαφέροντα
κλητική	ενδιαφέροντες	ενδιαφέρουσες	ενδιαφέροντα

Όταν τα επίθετα αυτά συνοδεύονται από το οριστικό άρθρο ουσιαστικοποιούνται και λειτουργούν σαν ουσιαστικά:

Παράδειγμα: Δεν πρέπει να σκέφτεται κανείς μόνο το δικό του συμφέρον.
Η εισήγησή του προκάλεσε το ενδιαφέρον των συνέδρων.

Τα επίθετα σε -ων, -ων

Τα επίθετα αυτά είναι λόγια και κλίνονται ως εξής:

ενικός αριθμός

	αρσενικό/ θηλυκό	ουδέτερο
ονομαστική	ευγνώμων	ευγνώμον
γενική	ευγνώμονος	ευγνώμονος
αιτιατική	ευγνώμονα	ευγνώμον
κλητική	ευγνώμων	ευγνώμον

πληθυντικός αριθμός

	αρσενικό/ θηλυκό	ουδέτερο
ονομαστική	ευγνώμονες	ευγνώμονα
γενική	ευγνώμόνων	ευγνώμόνων
αιτιατική	ευγνώμονες	ευγνώμονα
κλητική	ευγνώμονες	ευγνώμονα

Άλλα επίθετα σε -ων, -ον: μετρίοφρων, νοήμων, αγνώμων, σώφρων, άφρων, εθνικόφρων, γενναιοφρων κ.ά.

2. Ασκήσεις

1. Συμπλήρωσε τον πίνακα.

ενεστώτας	παρατατικός	αόριστος
επιβάλλω		
ζω		
περιπλέκω		
υπάρχω		
πίνω		
επαναλαμβάνω		
παραγγέλλω		
αποκτώ		
εγκρίνω		
εισέρχομαι		
απάγω		
συλλέγω		
αναστέλλω		
ελέγχω		

2. Συμπλήρωσε το κείμενο με το σωστό ρήμα στον αόριστο.

χτίζω, πέφτω, μένω, φέρνω, μεταφέρω

Χάρις στα τείχη της η Κωνσταντινούπολη ..... απόρθητη για σχεδόν 1000 χρόνια. Το 1453 ..... στα χέρια των Οθωμανών. Μετά την Άλωση, ο Μωάμεθ ..... την πρωτεύουσα του οθωμανικού κράτους από την Αδριανούπολη στην Κωνσταντινούπολη και ..... εποίκους στη νέα πρωτεύουσα. Στο κέντρο της πόλης ..... το ανάκτορό του.

3. Επίλεξε το σωστό.

- Το σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος ήταν ένα από τα .....
θέματα της συνάντησης που πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα.
α) φλέγουσα   β) φλέγον   γ) φλέγοντα
- Όλο το προσωπικό πρέπει να ξέρει τι να κάνει σε περίπτωση .....
περιστατικού.
α) επείγοντος   β) επείγοντα   γ) επείγουσας
- Το Διαδίκτυο προσφέρει στις μέρες μας πληθώρα ..... υπηρεσιών.
α) ενδιαφερόντων   β) ενδιαφερουσών   γ) ενδιαφέρουσα
- Η κυβέρνηση δεν έδωσε την ..... σημασία στις προειδοποιήσεις για
την τρομοκρατική απειλή.
α) πρέπουσες   β) πρέπων   γ) πρέπουσα

5. Το Ινστιτούτο συστάθηκε πριν από έξι μήνες με τη συμμετοχή .....
 προσωπικοτήτων της πόλης.
 α) εξεχόντων   β) εξέχουσες   γ) εξεχουσών

4. Ταίριαξε τις λέξεις, ώστε να σχηματιστούν φράσεις.

1. ανατέλλων	α) τάξη
2. εξέχουσα	β) σεβασμός
3. επείγοντα	γ) δισκίο
4. φλέγον	δ) νομοθεσία
5. αναβράζον	ε) νους
6. πρέπων	ζ) ήλιος
7. άρχουσα	η) ζήτημα
8. ιθύνων	θ) περιστατικά
9. ισχύουσα	ι) φυσιογνωμία

5. Συμπλήρωσε τα κενά με τον σωστό τύπο των επιθέτων της παρένθεσης.

1. Το νέο ασύρματο τηλέφωνο σας παρέχει ..... ποιότητα ήχου. (εξέχων)
2. Κατά τη γνώμη του, το νομοσχέδιο είναι ταξικό και εξυπηρετεί μόνο τα συμφέροντα της ..... τάξης. (άρχων)
3. Στην ..... κατάσταση το εγχείρημα φαίνεται δύσκολο. (παρών)
4. Έγραψε πολλά ..... βιβλία. (ενδιαφέρων)
5. Το Πανεπιστήμιο αποβλέπει στην αναμόρφωση του ..... προγράμματος σπουδών.

6. Συμπλήρωσε τα κενά με τα επίθετα στον σωστό τύπο.

εθνικόφρων, ευγνώμων, μετριοφρων, νοήμων, εμπειρογνώμων

1. Είναι ταπεινός και ..... άνθρωπος.
2. Οι άνθρωποι ζητούν από χρόνια ίχνη ζωής ..... όντων έξω από τον πλανήτη Γη.
3. Θα ήμασταν ....., αν μπορούσατε να μας στέλνατε τις δικές σας προτάσεις.
4. Ο καθηγητής ανέφερε μια έρευνα που δημοσιεύτηκε από έναν ..... στη γενετική.
5. Έχει πολύ συντηρητικές ιδέες και είναι εκπρόσωπος της ..... Δεξιάς.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Παιχνιδόλεξα

1. Σταυρόλεξο

Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο των επιθέτων και λύσε το σταυρόλεξο.

Οριζόντια

1. Σήμερα είμαστε όλοι πολύ απασχολημένοι και δεν ασχολούμαστε με ..... προβλήματα. (δευτερεύων)
2. Χθες είχαμε πολλούς ..... μαθητές στην τάξη. (απών)
3. Τα αποτελέσματα των ..... υποψηφίων θα ετοιμαστούν την επόμενη βδομάδα. (επιτυχών)

Κάθετα

1. Η εκπαιδευτική πολιτική παίζει ..... ρόλο στο πρόγραμμα του κόμματός μας. (πρωτεύων)
2. Έχει ..... αισθήματα και δημοσιεύει τις ιδέες του ως επί το πλείστον σε συντηρητικές εφημερίδες. (εθνικόφρων)

								1											
														2					
				1															
												2							
3																			

2. Κρεμάλα

1. Πολύτιμα αντικείμενα ή μεγάλα ποσά χρημάτων.
2. Δεν μπορεί να τον συγκρατήσει κανείς.
3. Παρουσιάζει λιγότερο ενδιαφέρον, είναι μικρότερης σημασίας.

1. Θ _____
2. Α _____
3. Δ _____

3. Παζλ

Επίλεξε το σωστό.

1. Η Κατερίνα έχει επισκεφτεί την Κωνσταντινούπολη
  - α. μια φορά, όταν ήταν μικρή.
  - β. δύο φορές.
  - γ. πολλές φορές.
2. Η Κωνσταντινούπολη αποτέλεσε μια από τις επίζηλες πόλεις του κόσμου εξαιτίας
  - α. της γεωγραφικής της θέσης.
  - β. της αρχαίας της ιστορίας.
  - γ. της στρατιωτικής της δύναμης.
3. Ο ναός της Αγίας Σοφίας χτίστηκε από
  - α. τον Μέγα Κωνσταντίνο.
  - β. τον Βύζαντα.
  - γ. τον Ιουστινιανό.
4. Η Κωνσταντινούπολη χτίστηκε από
  - α. Έλληνες.
  - β. θρακικά φύλα.
  - γ. Τούρκους.
5. Η Αγία Σοφία καθιερώνεται σαν ένα από τα αξιολογότερα δημιουργήματα στην Κωνσταντινούπολη περισσότερο για
  - α. το εξωτερικό του ναού της.
  - β. τους θησαυρούς στο εσωτερικό της.
  - γ. το ύψος της.

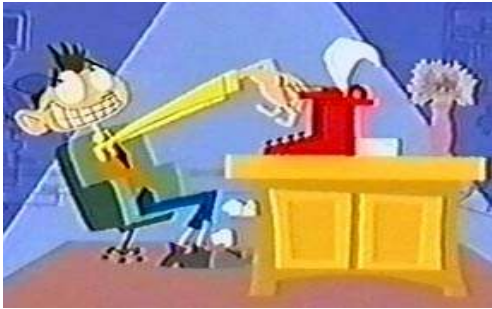
4. Λαγός και Χελώνα

Γράψε τον αόριστο των παρακάτω ρημάτων.

αποδίδω	.....	μεταβάλλω	.....
προέρχομαι	.....	αναπνέω	.....
συνθέτω	.....	αποκτώ	.....
καταφέρνω	.....	αποτελώ	.....
νιώθω	.....	επιτρέπω	.....

5. Γραφομηχανή

κατανοητός, εκκίνηση, απορρίμματα, συνειδητοποιώ, πρωτεύον, διηγήσεις, ανακήρυξε, αγνώμων, αποκόμισα, κάλλος, δαπάνησα, απόρθητη, πληθώρα, ανατέλλων, φυσιογνωμία, ισχύουσα, εμπειρογνώμων, συντηρητικός, συμφωνητικό, εναλλασσόμενος

6. Ποίημα

Ανατολή
(Κ. Παλαμάς)

Γιαννιώτικα, σμυρνιώτικα, ...
μακρόσυρτα τραγούδια ανατολίτικα,
λυπητερά
πώς η ψυχή μου ..... μαζί σας!
Είναι χυμένη από τη μουσική σας
και πάει με τα δικά σας τα φτερά.

Σας γέννησε και μέσα σας μιλάει
και ..... και βαριά μοσχοβολάει
          για μίνα· καίει το λάγνο της φιλί
          κι είναι της Μοίρας ..... και τρέμει
ψυχή όλη σάρκα, σκλάβο σε χαρέμι, η λαγγεμένη Ανατολή.
Μέσα σας κλαίει το μαύρο .....
          κι όλα σας, κι η χαρά σας, μοιρολόι
          πικρό κι αργό·
μαύρος, φτωχός και σκλάβος και .....
στενόκαρδος, αδούλευτος, - διαβάτης
          μ' εσάς κι εγώ.

Στο ..... που του φύγαν τα καϊκια
και του μείναν τα κρίνα και τα φύκια,
στ' όνειρο του πελάου και τ' ουρανού
..... τη ζωή να ζούσα κι έρμη,
βουβός χωρίς καμιάς φροντίδας θέρμη,
με τόσο νου,

όσος φθάνει σα δέντρο για να στέκω
και ..... με τον καπνό να πλέκω
          δαχτυλιδάκια γαλανά·
Και κάποτε το στόμα να σαλεύω,
          κι απάνω του να .....
τον καημό που βαριά σας τυραννά,

κι όλο αρχίζει, γυρίζει, δεν τελειώνει.
Και μια ..... ζει μέσα σας και λιώνει,
και μια ζωή δεμένη .....
γιαννιώτικα, σμυρνιώτικα, πολιτικά,
μακρόσυρτα τραγούδια ανατολίτικα,
λυπητερά.

ΜΕΡΟΣ Δ'**Λεξικό Ενότητας**

- φράγμα το: τεχνητό εμπόδιο, φραγμός, σημείο πέρα από το οποίο δεν μπορεί να προχωρήσει κανείς.

Η πυκνή βλάστηση δημιούργησε ένα αδιαπέραστο φράγμα.

το φράγμα	τα φράγματα
του φράγματος	των φραγμάτων
το φράγμα	τα φράγματα
φράγμα	φράγματα

- αντιπαράθεση η: η παράθεση, η παρουσίαση με στόχο να αντισταθμίσω κάτι άλλο.

Στο συνέδριο έγινε γόνιμη αντιπαράθεση απόψεων και επιχειρημάτων.

η αντιπαράθεση	οι αντιπαραθέσεις
της αντιπαράθεσης (αντιπαραθέσεως)	των αντιπαραθέσεων
την αντιπαράθεση	οι αντιπαραθέσεις
αντιπαράθεση	αντιπαραθέσεις

- πρωτεύων, -ουσα-ον: αυτός που είναι πρώτος, κύριος, βασικός.

Η οικονομική ανάπτυξη έχει πρωτεύουσα θέση στο κυβερνητικό πρόγραμμα.

πρωτεύων	πρωτεύουσα	πρωτεύον
πρωτεύοντος	πρωτεύουσας	πρωτεύοντος
πρωτεύοντα	πρωτεύουσα	πρωτεύον
πρωτεύων	πρωτεύουσα	πρωτεύον

πρωτεύοντες	πρωτεύουσες	πρωτεύοντα
πρωτευόντων	πρωτευουσών	πρωτευόντων
πρωτεύοντες	πρωτεύουσες	πρωτεύοντα
πρωτεύοντες	πρωτεύουσες	πρωτεύοντα

- περίοπτος, -η, -ο: αυτός που είναι ορατός από κάθε πλευρά.

Το νέο απόκτημα του μουσείου τοποθετήθηκε σε περίοπτη θέση.

περίοπτος	περίοπτη	περίοπτο
περίοπτου	περίοπτης	περίοπτου
περίοπτο	περίοπτη	περίοπτο
περίοπτε	περίοπτη	περίοπτο

περίοπτοι	περίοπτες	περίοπτα
περίοπτων	περίοπτων	περίοπτων
περίοπτους	περίοπτες	περίοπτα
περίοπτοι	περίοπτες	περίοπτα

- αποτελώ: είμαι μέρος του συνόλου, θεωρούμαι (αποτελώ, αποτελούσα, αποτέλεσα, θα αποτελώ, θα αποτελέσω, έχω αποτελέσει, είχα αποτελέσει, θα έχω αποτελέσει)

Την κριτική επιτροπή την αποτελούσαν γνωστοί πνευματικοί άνθρωποι.

- επίζηλος, -η, -ο: ζηλευτός, αξιοζήλευτος
Κατείχε επίζηλη θέση.

επίζηλος	επίζηλη	επίζηλο
επίζηλου	επίζηλης	επίζηλου
επίζηλο	επίζηλη	επίζηλο
επίζηλε	επίζηλη	επίζηλο
επίζηλοι	επίζηλες	επίζηλα
επίζηλων	επίζηλων	επίζηλων
επίζηλους	επίζηλες	επίζηλα
επίζηλοι	επίζηλες	επίζηλα

- μαρτυρία η: στοιχείο λιγότερο ή περισσότερο αξιόπιστο.
Οι μαρτυρίες γύρω από τη δράση του είναι αντιφατικές.

η μαρτυρία	οι μαρτυρίες
της μαρτυρίας	των μαρτυριών
τη μαρτυρία	τις μαρτυρίες
μαρτυρία	μαρτυρίες

- αποσπώ: αποχωρίζω κομμάτι, κάνω κάτι δικό μου με τη βία, κατορθώνω να κερδίσω (αποσπώ, αποσπούσα, απέσπασα, θα αποσπώ, θα αποσπάσω, έχω αποσπάσει, είχα αποσπάσει, θα έχω αποσπάσει)

Οι σεισμικές δονήσεις απέσπασαν όγκους χωμάτων από το λόφο.

- ποιμενικός, -ή, -ό: αυτός που σχετίζεται με ποιμένα, με βοσκό
Του άρεσε πάντα η ποιμενική ζωή.

ποιμενικός	ποιμενική	ποιμενικό
ποιμενικού	ποιμενικής	ποιμενικού
ποιμενικό	ποιμενική	ποιμενικό
ποιμενικέ	ποιμενική	ποιμενικό
ποιμενικοί	ποιμενικές	ποιμενικά
ποιμενικών	ποιμενικών	ποιμενικών
ποιμενικούς	ποιμενικές	ποιμενικά
ποιμενικοί	ποιμενικές	ποιμενικά

- ευγνώμων, -ων, -ον: αυτός που αναγνωρίζει το χρέος του.
Θα σας είμαι ευγνώμων αν με βοηθήσετε.

ευγνώμων	ευγνώμων	ευγνώμον
ευγνώμονος	ευγνώμονος	ευγνώμονος

ευγνώμονα
ευγνώμων

ευγνώμονα
ευγνώμων

ευγνώμον
ευγνώμον

ευγνώμονες
ευγνωμόνων
ευγνώμονες
ευγνώμονες

ευγνώμονες
ευγνωμόνων
ευγνώμονες
ευγνώμονες

ευγνώμονα
ευγνωμόνων
ευγνώμονα
ευγνώμονα

- ακάθεκτος, -η, -ο: αυτός που δεν ανακόπτεται, ορμητικός.
Ο τουρισμός εισβάλλει ακάθεκτος σε όλες τις γραφικές παραλίες.

ακάθεκτος
ακάθεκτου
ακάθεκτο
ακάθεκτε

ακάθεκτη
ακάθεκτης
ακάθεκτη
ακάθεκτη

ακάθεκτο
ακάθεκτου
ακάθεκτο
ακάθεκτο

ακάθεκτοι
ακάθεκτων
ακάθεκτους
ακάθεκτοι

ακάθεκτες
ακάθεκτων
ακάθεκτες
ακάθεκτες

ακάθεκτα
ακάθεκτων
ακάθεκτα
ακάθεκτα

- ανακηρύσσω: αναγορεύω, απονέμω αξίωμα (ανακηρύσσω, ανακήρυσσα, ανακήρυξα, θα ανακηρύσσω, θα ανακηρύξω, έχω ανακηρύξει, είχα ανακηρύξει, θα έχω ανακηρύξει)
Τον ανακήρυσαν Πρόεδρο της Δημοκρατίας.
- αποκομίζω: κερδίζω κάτι προς όφελός μου (αποκομίζω, αποκόμιζα, αποκόμισα, θα αποκομίζω, θα αποκομίσω, έχω αποκομίσει, είχα αποκομίσει, θα έχω αποκομίσει)
Αποκομίσαμε άριστες εντυπώσεις από την επίσκεψή μας στις εγκαταστάσεις του νέου σταδίου.

- αγνώμων, -ων, -ον: αυτός που δεν αναγνωρίζει το χρέος του.
Είναι αγνώμων προς τον πατέρα του.

αγνώμων
αγνώμονος
αγνώμονα
αγνώμων

αγνώμων
αγνώμονος
αγνώμονα
αγνώμων

αγνώμον
αγνώμονος
αγνώμον
αγνώμον

αγνώμονες
αγνωμόνων
αγνώμονες
αγνώμονες

αγνώμονες
αγνωμόνων
αγνώμονες
αγνώμονες

αγνώμονα
αγνωμόνων
αγνώμονα
αγνώμονα

- ανεγείρομαι: τοποθετώ πάνω σε έτοιμη βάση, στήνω, οικοδομώ (ανεγειρόμουν, ανεγέρθηκα, θα ανεγείρομαι, θα ανεγερθώ, έχω ανεγερθεί, είχα ανεγερθεί, θα έχω ανεγερθεί)
Στο κέντρο της πλατείας θα ανεγερθεί καινούργιο μνημείο.

- αποπεράτωση η: η ολοκλήρωση
Μετά την αποπεράτωση των σπουδών του, υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία.

η αποπεράτωση
της αποπεράτωσης (αποπερατώσεως)
την αποπεράτωση
αποπεράτωση

οι αποπερατώσεις
των αποπερατώσεων
τις αποπερατώσεις
αποπερατώσεις

- αναλαμβάνω: παίρνω στα χέρια μου, δέχομαι να εκτελέσω έργο, να επωμιστώ την ευθύνη (αναλάμβανα, ανέλαβα, θα αναλαμβάνω, θα αναλάβω, έχω αναλάβει, είχα αναλάβει, θα έχω αναλάβει)
Από τότε που έχασε τους γονείς του, η γιαγιά του ανέλαβε να τον μεγαλώσει.

- κομψότητα η: η λεπτότητα στο ντύσιμο, στην εμφάνιση.
Διακρίνεται για την κομψότητά του.

η κομψότητα
της κομψότητας
την κομψότητα
κομψότητα

- κάλλος το: ομορφιά, για να υπογραμμίσουμε την υψηλή αισθητική απόλαυση που προκαλεί η τελειότητα του ανθρώπινου σώματος ή του φυσικού περιβάλλοντος.
Ο Ερμής του Πραξιτέλη είναι η τέλεια έκφραση του σωματικού κάλλους.

το κάλλος
του κάλλους
το κάλλος
κάλλος

- τρούλος ο: ημισφαιρική κυρίως κατασκευή επάνω σε κυκλική βάση, που υψώνεται καλύπτοντας την οροφή κτηρίου, κυρίως βυζαντινού ναού.
Ψηλά στον τρούλο δεσπόζει η εικόνα του Παντοκράτορα.

ο τρούλος	οι τρούλοι
του τρούλου	των τρούλων
τον τρούλο	τους τρούλους
τρούλε	τρούλοι

- καθιερώνω: αποδέχομαι ή επιβάλλω κάτι ως θεσμό, μονιμοποιώ ή επισημοποιώ κάτι που έχει επικρατήσει, με σιωπηρή συμφωνία ή με νομική κατοχύρωση.
(καθιερώνω, καθιέρωνα, καθιέρωσα, θα καθιερώνω, θα καθιερώσω, έχω καθιερώσει, είχα καθιερώσει, θα έχω καθιερώσει)
Η κυβέρνηση αποφάσισε να καθιερώσει τη γονική άδεια.

- θησαυρός ο: σύνολο πολύτιμων αντικειμένων ή μεγάλα ποσά χρημάτων που συγκεντρώνονται και φυλάγονται, συνήθως με τρόπο που είναι δύσκολο να τα βρει κανείς.

Ψάχνει για χαμένους θησαυρούς.

ο θησαυρός του θησαυρού τον θησαυρό θησαυρέ	οι θησαυροί των θησαυρών τους θησαυρούς θησαυροί
--	---

- νάρθηκας ο: χώρος, συνήθως στοά, που καταλαμβάνει ολόκληρη τη δυτική πλευρά του χριστιανικού ναού και όπου, κατά τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους, στέκονταν οι κατηχούμενοι.

Ανοικοδόμησαν το νάρθηκα της εκκλησίας.

ο νάρθηκας του νάρθηκα τον νάρθηκα νάρθηκα	οι νάρθηκες των νάρθηκων τους νάρθηκες νάρθηκες
---	--

- εξέχων, -ουσα,-ον: αυτός που είναι πολύ σημαντικός με συνέπεια να ξεχωρίζει από τους άλλους, να είναι ευρύτερα γνωστός.

Οργανώσαμε την παρουσίαση ενός εξέχοντος συγγραφέα.

εξέχων εξέχοντος εξέχοντα εξέχων	εξέχουσα εξέχουσας εξέχουσα εξέχουσα	εξέχον εξέχοντος εξέχον εξέχον
εξέχοντες εξεχόντων εξέχοντες εξέχοντες	εξεχουσες εξεχουσών εξεχουσες εξεχουσες	εξεχοντα εξεχόντων εξεχοντα εξεχοντα

- ενδιαφέρων, -ουσα,-ον: αυτός που προκαλεί, συγκεντρώνει το ενδιαφέρον, την προσοχή κάποιου.

Από τη περίληψη δεν μου φαίνεται ότι αυτό το βιβλίο είναι ενδιαφέρον.

ενδιαφέρων ενδιαφέροντος ενδιαφέροντα ενδιαφέρων	ενδιαφέρουσα ενδιαφέρουσας ενδιαφέρουσα ενδιαφέρουσα	ενδιαφέρον ενδιαφέροντος ενδιαφέρον ενδιαφέρον
ενδιαφέροντες ενδιαφερόντων ενδιαφέροντες ενδιαφέροντες	ενδιαφερουσες ενδιαφερουσών ενδιαφερουσες ενδιαφερουσες	ενδιαφέροντα ενδιαφερόντων ενδιαφέροντα ενδιαφέροντα

- κατέχω: έχω κάτι.στην κυριότητα και στην κατοχή μου, στην αποκλειστική χρήση μου ή στην εξουσία μου.(κατέχω, κάτεχα, κατείχα, θα κατέχω, θα κατέχω, έχω κατέχει, είχα κατέχει, θα έχω κατέχει)

Οι γαιοκτήμονες κατείχαν μεγάλες καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

- απόρθητος, -η, -ο: αυτός που δεν είναι δυνατό να κυριευθεί.

Το κάστρο αποδείχτηκε ισχυρό και απόρθητο.

απόρθητος
απόρθητου
απόρθητο
απόρθητε

απόρθητη
απόρθητης
απόρθητη
απόρθητη

απόρθητο
απόρθητου
απόρθητο
απόρθητο

απόρθητοι
απόρθητων
απόρθητους
απόρθητοι

απόρθητες
απόρθητων
απόρθητες
απόρθητες

απόρθητα
απόρθητων
απόρθητα
απόρθητα

- ανάκτορο το: (συνήθως πληθ.) κατοικία βασιλιά ή άρχοντα.

Πρέπει οπωσδήποτε να επισκεφτείτε τα ανάκτορα του βασιλιά Μίνωα στην Κνωσό.

το ανάκτορο
του ανακτόρου
το ανάκτορο
ανάκτορο

τα ανάκτορα
των ανακτόρων
τα ανάκτορα
ανάκτορα

- τρομοκρατικός, -ή, -ό: που σχετίζεται με την τρομοκρατία.

Εξαρθρώθηκε μια τρομοκρατική οργάνωση.

τρομοκρατικός
τρομοκρατικού
τρομοκρατικό
τρομοκρατικέ

τρομοκρατική
τρομοκρατικής
τρομοκρατική
τρομοκρατική

τρομοκρατικό
τρομοκρατικού
τρομοκρατικό
τρομοκρατικό

τρομοκρατικοί
τρομοκρατικών
τρομοκρατικούς
τρομοκρατικοί

τρομοκρατικές
τρομοκρατικών
τρομοκρατικές
τρομοκρατικές

τρομοκρατικά
τρομοκρατικών
τρομοκρατικά
τρομοκρατικά

- πληθώρα η: (μεγάλη) ποσότητα, (μεγάλος) αριθμός από ομοειδή πράγματα, πλήθος, αφθονία.

Στο κείμενό του βρίσκει κανείς πληθώρα λαθών.

η πληθώρα
της πληθώρας
την πληθώρα
πληθώρα

- Συστήνομαι: παρουσιάζομαι σε κάποιον.
(συστήνομαι, συστηνόμουν, συστήθηκα, θα συστήνομαι, θα συστηθώ, έχω συστηθεί, είχα συστηθεί, θα έχω συστηθεί).
Εμείς συστηθήκαμε μόνοι μας.

- ασύρματος ο: που γίνεται ή που λειτουργεί με ηλεκτρομαγνητικά κύματα, χωρίς την ύπαρξη σύρματος ως αγωγού.
Μιλούσε πολλή ώρα στο ασύρματο τηλέφωνο.

ο ασύρματος	οι ασύρματοι
του ασύρματος	των ασύρματων
τον ασύρματο	τους ασύρματους
ασύρματε	ασύρματοι

- ταξικός, -ή, -ό: που έχει σχέση με τις κοινωνικές τάξεις.
Σήμερα οι εργάτες δεν έχουν ταξική συνείδηση.

ταξικός	ταξική	ταξικό
ταξικού	ταξικής	ταξικού
ταξικό	ταξική	ταξικό
ταξικό	ταξική	ταξικό
ταξικοί	ταξικές	ταξικά
ταξικών	ταξικών	ταξικών
ταξικούς	ταξικές	ταξικά
ταξικοί	ταξικές	ταξικά

- αναμόρφωση, η: ριζική αλλαγή και βελτίωση ενός θεσμού ή συστήματος.
Εργάζεται για την αναμόρφωση της κοινωνίας.

η αναμόρφωση	οι αναμορφώσεις
της αναμόρφωση (αναμορφώσεως)	των αναμορφώσεων
την αναμόρφωση	τις αναμορφώσεις
αναμόρφωση	αναμορφώσεις

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης****1. Άκουσε και συμπλήρωσε τον διάλογο.**

Νίκος: Η Ελένη είναι ..... για τις πληροφορίες που αποκόμισε από το Γιώργο, αλλά ίσως δεν είναι όλες αρκετά .....

Κατερίνα: Μα, τι λέτε! Μην είστε ..... ! Ο Γιώργος είναι ..... άτομο και δίνει πάντα τα πιο ..... στοιχεία στους συνεργάτες του. Ο ίδιος, βέβαια, δεν το παραδέχεται, γιατί είναι .....

2. Σχημάτισε τον ενεργητικό παρατατικό και αόριστο των ρημάτων, που ακολουθούν, στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό.

Ενεστώτας	παρατατικός	αόριστος
σπάζουμε	.....	.....
πονάμε	.....	.....
ανακηρύσσω	.....	.....
δίνετε	.....	.....
βοηθάς	.....	.....
βλέπει	.....	.....
στάζω	.....	.....
αναπνέει	.....	.....
μεταδίδουν	.....	.....
θυμώνετε	.....	.....

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν.

ενικός αριθμός

	αρσενικό/ θηλυκό	ουδέτερο
ονομαστική	ο μετριόφρων	το .....
γενική	του.....	του μετριόφρονος
αιτιατική	τον.....	το .....
κλητική	μετριόφρων	.....

πληθυντικός αριθμός

	αρσενικό/ θηλυκό	ουδέτερο
ονομαστική	οι μετριόφρονες	τα μετριόφρονα
γενική	των	των .....
αιτιατική	τους	τα .....
κλητική	μετριόφρονες	μετριόφρονα

